

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ivlii Cæsarisi Scaligeri Epistolæ & Orationes

Scaliger, Julius Caesar

Lugduni Batavorum, 1600

Ivlii Cæsar Scaliger Attico S. XCIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70455)

mi meæ, communicabam cottidie: qui veltut a me pensum exigeret, manum de tabulane tollerem, curabat conscius desidiæ meæ, a quo iampridem didicerat facilius absolui instituta, quam interrupta contexi. Quid profecerim, tuum erit æstimare. Volui quidem certe lucem multis locis afferre. sed hoc maius est, quam vt optari a quocquam mediocriter erudito debeat. Tu vero, Heroïna, quæ principatum obtines in ordine amplissimo non tam specie & opinione vulgi, quam re & consilio prudentum, melius hæc & commodius ab aliis explicata audire potuisti. Operam hanc tamen tibi impensam pro tua humanitate boni consules. Vale.

IVLIVS CÆSAR SCALIGER

ATTICO S. XCIII.

* * *

ARBITROR te Doleti vidisse dialogum, quem non puduit extantibus scriptis meis, flexu alio orationis omnia mea suffurari, atque ineptissimis inurere calamistris. Itaque eadem quæ in orationibus intemperix, stilus paulominus asper, sed emendicatus: vt verbis potius alienis conquisitis atque corrogatis, quam oblato argumento
eius

eius loquacitas excrescere videatur. At Cæsarem laudat, inquit. accipio. nam te aiunt ad eum retulisse, consuleret dignitati suæ: qui temere atque stolide nimis super Italico nomine ineptisset. A me integrum dialogum apparatus, quo illius ostenderem & maleuolum animum cum inani gloria coniunctum, & præceps ingenium cum stupore, & impurum dicendi genus cum loquacitate, & amentem dictionem cum impudentia. Ita igitur ad blanditum, ut animum meum deflecteret a proposito: ita laudasse, ut sequi potius aliorum iudicium inuitus, quam suum ipse libens apponere videretur. pro ea re data est a nobis opera, ut & eum & alium, quem velit ipse, poeniteat posthac rabiei illius, sed impudicæ. Audio illum præesse Lugduni librariis, quorum manum emendet. Id quod si verum est, in iis libris, quos nuper inuulgatos a Gryphio ære comparauimus, depræhenderunt etiam pueri nostri vel insigni scutica vitia animaduertenda. Perstrinxi cum in hac secunda oratione, sublato quidem nomine, sed ita depictum, ut vel ab infantibus Tolosanis agnosci possit. Obseruem igitur interim quid rerum gesturus ille sit, nihil profecto impune ablatu-

rus. qui enim neque modum neque modestiam, aut in vita ciuili, aut in impudenti adhibeat oratione sibi, ei tantundem constantiæ atque fortitudinis opponendum fuit. Te vero tantum virum, tam probum, tam sapientem, tam sanctum fauere illi, cum quo absente apud me etiam de perfidia expostulasses. Quid enim perfidiosius, quam amicos inter se committere? epistolas ad se abs te datas inuertisse? aliis alia verba substituuisse? deleuisse? induxisse? Itaque scito Pinachium, hac cum iter faceret, me salutandi gratia officiosissime conuenisse. ei homini profecto, si quid ex oris totius habitu, ex oratione ipsa colligi potest a viro non penitus plumbeo, nihil deesse iudico, quod in viro ciuili, eloquente, forti denique desiderari possit. Modestiam vero, quasi tantarum virtutum condimentum, ipsi a Natura comparatam, vt nihil supra. Quæ fuit causa, vt mirari desinerem, quam ob rem & ei hostis Doletus esset, facile tantæ virtutis obtretator, & ipse Doletus neque inimicus esset, at sibi infensum illum tum sua, tum amicorum ope liberaliter iuuisset ita, vt datorum pœnas etiam publico supplicio liberaret. Is Pinachius cum a me quam honestissime

stissime acceptus esset, eique gratias agerem pro eo, quod, quem tu mihi descripsisses virum, & amicum tibi, & bonis omnibus gratiosum, eum sane & nunc agnoscerem coram, & olim erga me futurum sperarem: respondit paucis, neque vulgatis illis ita, ut intelligerem, nihil inter nos rerum, quæ ad mutua benevolentia necessitudinem pertinent, de futurum. Quod vero ad prædicationem de se tuam pertineret, magnopere mirari, quid apud me privatim de sua existimatione, quid aliter publice sentiret. in vulgatis enim Doleti ineptis sinistrum de se iudicium abs te latum esse, cuius & notares formidinem, & damnare leuitatē. Ego contra, cum id omne crimen in Doleti intemperantiam, ut tu mihi ipse indicaras, reiecissem: si, inquit, ille, ita tandem est, quemadmodum publicis monumentis constat hoc, male eum de me sentire, ita id quoque curet, uti publice item circumferatur, Doleti factum impudentia, qui mihi amici ore malediceret, cum nesciret suo, alienoque iudicio falso uteretur, quoniam suum animaduerneret imbecillum. Hanc enim unam iniri tandem posse rationem, qua & tu tibi constare valeres ea humanitate, quam ego mirificam me-

T 5

rito

rito attribuerem: & Doletus ea impudentia, quam ipse sibi in dies faceret amplio-rem. Ego itaq., Attice, ita existimo faciendū tibi: ut aut ad me aut ad aliū tales literas des, qualis erat animus ille tuus, cū mecum ea de re verba faceres etiam stomachabundus: præsertim cum hoc quoque nostrum illum in dialogum, qui cognomine tuo Atticus inscriptus est, referri iusseris. Neve alia persona a me inducatur tua, quam te ipsum præstare intelligat posteritas, minusque fidei habeatur mihi aliis in libris meis, in quibus ea a me dicuntur de virtute tua, quæ iam omnium expectationem merito superarunt. Conscripti enim sunt nuper a me libri septem de semine genitili, quibus ad veræ philosophiæ gloriam, quæ eam ad partem pertinere posset, nihil deesse videtur. In his quintam sustines personam tu, ea omnia disputans, quæ ad Platonicam disciplinam, ad instituta ciuilia, & ad literas spectant humaniores. Diuinum profecto opus, dignumque quod alio parente feliciore natum sit. in quod cum tu omnem saltem afferas concinnandis sermonis illius condimentis, ne per te stet quæso, Attice, quin ego & verè sensisse, & fideliter memoriæ prodidisse videar. Vale. Bouche-
rio

rio optimo ac doctissimo salutem: qui nescio an curauit comparandum mihi librum, quem fuerat pollicitus. certe nullum recepi. Vale iterum.

IVLIUS CÆSAR SCALIGER

ATTICO S. XCV.

DE Clodio nostro, quod altera epistolæ parte mecum sentis, leuatus equidem sum onere ac tædio prioris orationis tuæ. Quod onus si ab reo esset impositum mihi, sane incommodum fuisset. Nunc cum abs te videam confarcinatum, pergrauè profecto, ac peracerbum est visum mihi. Sed ad Clodium. Etiamne conuiciis te nebulo? O hominem scelestum, cuius tu gratia vel cum grauiissimis viris graues inimicitias suscepisses. Verum inter cæteros animi illius intemperantissimi æstus ac tēpestates, nullo insigniori morbo eum prædicant laborare, quam perfidia & leuitate. Quamobrem eius tum amicitiam, si qua in prauo ingenio esse potest, tum inimicitias, si quæ in tam vili monstro sunt æstimandæ, tantidem faciendas censeo. De Pinachio vero quod perinde amice scribis,
atque